

ส.ค. 4778

8 ส.ค. 49 / 14. 4016

ที่ กษ ๐๖๑๐/ ๖๓๕๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๔๙

เรื่อง รายงานสถานการณ์และมาตรการป้องกันโรคไข้หวัดนก

8 ส.ค. 2549

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการรณรงค์สกัดกั้นโรคไข้หวัดนก

๒. โครงการเนื้อไก่ปลอดภัยจากโรคไข้หวัดนก ฉลองสารทจีน ปี ๒๕๔๙

๓. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องให้เข้มงวดตรวจสอบการแจ้งสัตว์ปีกป่วยตาย
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

๔. มาตรการป้องกันโรคไข้หวัดนกจากประเทศเพื่อนบ้าน

๕. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการจัดทีมทำลายสัตว์ปีกกรณีสัตว์ปีกป่วย
ตายผิดปกติ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรายงานสถานการณ์และการปรับมาตรการป้องกันโรคไข้หวัด
นก ดังนี้

๑. มาตรการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนก เชิงรุก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปรับปรุงมาตรการเฝ้าระวัง และควบคุมโรคไข้หวัดนกโดย
ดำเนินการมาตรการเชิงรุกดังนี้

๑.๑ โครงการรณรงค์สกัดกั้นโรคไข้หวัดนก เป็นโครงการที่ปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุข และอาสาสมัครเกษตร ภาครัฐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสนธิกำลังทุกหน่วยเข้า
พบเกษตรกรและประชาชนทุกบ้าน ระหว่างวันที่ ๗-๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ เพื่อค้นหาผู้ป่วยในระบบทางเดิน
หายใจ จดทะเบียนสัตว์ปีก พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่เลี้ยงสัตว์ปีก ประชาสัมพันธ์ให้รู้ถึงวิธีปฏิบัติตนและวิธี
เลี้ยงสัตว์ปีกที่ถูกต้อง และวิธีดำเนินการเมื่อพบสัตว์ปีกป่วย ตาย เป็นต้น โดยจะดำเนินการพร้อมกัน ๒๙
จังหวัด ที่เคยพบโรคไข้หวัดนกในปีที่ผ่านมา เน้นพื้นที่เสี่ยงในภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลาง ทั้งนี้ ให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดทุกจังหวัดในโครงการประกาศเป็นเขตพื้นที่ภัยพิบัติของโรคไข้หวัดนกไว้ก่อน หากพบสัตว์
ปีกป่วยตายให้ทำลายสัตว์ปีกในรัศมี ๑ กิโลเมตร ยกเว้นฟาร์มมาตรฐาน โดยไม่ต้องรอผลจาก
ห้องปฏิบัติการ

- สำหรับจังหวัดนครพนม ไม่เคยมีรายงานการพบเชื้อไข้หวัดนกในพื้นที่มาก่อน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗

๑.๒ สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกในต่างประเทศ

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มีรายงานพบโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก จำนวน ๕๔ ประเทศ ได้แก่

ทวีป	ประเทศ
เอเชีย (๑๙ ประเทศ)	จีน ฮองกง มาเลเซีย อินเดีย ปากีสถาน พม่า อิรัก อิหร่าน อิสราเอล อัฟกานิสถาน คาซัคสถาน จอร์แดน เวียดนาม กัมพูชา ปาเลสไตน์ อินโดนีเซีย ลาว มองโกเลีย และไทย
ยุโรป (๒๖ ประเทศ)	สโลวาเกีย บัลแกเรีย เยอรมนี รัสเซีย ฝรั่งเศส ออสเตรีย โครเอเชีย ยูเครน อิตาลี โรมาเนีย บอสเนียเฮอร์เซโกวีนา สโลวาเกีย กรีซ อังการี อัลบาเนีย เซอร์เบียและมอนเตเนโกร ตุรกี จอร์เจีย โปแลนด์ อาเซอร์ไบจาน เดนมาร์ก สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน สาธารณรัฐเชค สกอตแลนด์ และสเปน
แอฟริกา (๙ ประเทศ)	ไนจีเรีย ไนเจอร์ อียิปต์ แคเมอรูน ซิมบับเว เบอร์กีนา ฟาโซ ชูดาน ไอวอรี โคสต์ และจิบูตี

สถานการณ์ล่าสุด

- วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เนเธอร์แลนด์ประกาศพบไข้หวัดนกชนิดไม่รุนแรง (LPAI) STRAIN ในฟาร์มบริเวณ Central region of gelderse vallei และในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้ทำลายสัตว์ ในรัศมี ๖ กิโลเมตร รอบจุดเกิดโรคจำนวน ๒,๕๐๐ ตัว

- วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ รัสเซีย ประกาศพบเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในนกเลี้ยง (นกพิราบ) ที่ไซบีเรีย

๑.๓ มาตรการเฝ้าระวังและความคุมโรคไข้หวัดนก

๑.๓.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดประชุมผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปศุสัตว์จังหวัดและสหกรณ์จังหวัด ในพื้นที่ ๒๙ จังหวัด โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์) เป็นประธาน เพื่อกำหนดมาตรการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนกในจังหวัดพื้นที่เสี่ยง เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๑๓๔-๑๓๕ ชั้น ๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดนก ในพื้นที่เสี่ยงที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนในช่วงนี้ ได้แก่

/๑.๓.๑.๑ โครงการณรงค์...

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม ได้รายงานการตรวจพบโรคไข้หวัดนกในฟาร์มไก่ไข่ของนายไพบูลย์ ศรีเมือง ซึ่งเริ่มป่วยตายระหว่างวันที่ ๒๔- ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ มีไก่ไข่ตายรวม จำนวน ๒,๒๔๑ ตัว จากไก่ไข่ทั้งหมด ๕,๕๐๐ ตัว เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้เข้าดำเนินการเก็บตัวอย่างซากไก่ไข่ที่ตายส่งตรวจที่ศูนย์วิจัย และพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) จังหวัดขอนแก่น ซึ่งศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) จังหวัดขอนแก่น รายงานผลการตรวจยืนยันว่าเป็นเชื้อไข้หวัดนกชนิด H5N1 เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และจังหวัดนครพนมได้ดำเนินการ ควบคุมโรค ดังนี้

- ได้ทำลายไก่ไข่ที่ป่วยตาย ผิดปกติในบริเวณ จำนวน ๖ ฟาร์ม รวม ๓๔,๑๕๑ ตัว แต่เนื่องจากมีฟาร์มไก่ไข่ที่เลี้ยงอยู่ในบริเวณนั้น ซึ่งมีการเลี้ยงรวบติดๆ กัน จำนวนอีก ๗๑ ฟาร์ม สัตวแพทย์จึงดำเนินการทำลายไก่ไข่ เป็ดเทศ และไก่พื้นเมือง ที่อยู่ในบริเวณทั้งหมด เพื่อดัดวงจรของโรค เพิ่มเติมอีก ๗๑ ฟาร์ม จำนวนสัตว์ปีกที่ทำลายเพิ่มเติมได้แก่ ไก่ไข่ ๓๔๔,๖๘๗ ตัว เป็ดเทศ ๖,๒๙๐ ตัว และไก่พื้นเมือง ๕๔ ตัว พร้อมดำเนินการพ่นยาฆ่าเชื้อเสร็จสิ้นเรียบร้อย เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๔

- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนมแจ้ง ข้อมูลการพบเชื้อไข้หวัดนกในสัตว์ปีกต่อสาธารณสุขจังหวัดนครพนมเพื่อเฝ้าระวังในคน

- ทำการสอบสวนหาสาเหตุและระบาดวิทยาของการเกิดโรคในพื้นที่พบโรคในเบื้องต้น คาดว่าน่าจะมีสาเหตุจากการนำตาดมบรรจุไข่ ซึ่งหมุนเวียนไปใช้ในประเทศเพื่อนบ้าน แล้วนำกลับมาในประเทศจากการส่งออกไข่ไก่ เนื่องจากมีข้อมูลการพบโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้านประมาณต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔ และมีเกษตรกรข้ามมาซื้อขายรักษาโรคในจังหวัดนครพนม

- จังหวัดนครพนมออกประกาศเขตโรคระบาดชนิดโรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ในสัตว์ปีกประเภทนก ไก่ เป็ด ห่าน ของอำเภอเมือง เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของโรคไข้หวัดนกไปยังพื้นที่อื่น

- ทำการควบคุมสัตว์ปีกในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร โดยการเฝ้าระวังทางอากาศและห้ามเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก (ส่งกักสัตว์ปีก) เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๓๐ วัน นับจากวันทำลายสัตว์ปีกตัวสุดท้าย และพ่นยาฆ่าเชื้อโรคในบริเวณรอบพื้นที่สถานที่เลี้ยงสัตว์ปีก ติดต่อกันอย่างน้อย ๓ วัน

- ได้สำรวจการเลี้ยงสัตว์ปีกและส่งกักสัตว์ปีก พร้อมเฝ้าระวังทางอากาศในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร รอบจุดเกิดโรค โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร จำนวน ๒,๔๙๗ ราย สัตว์ปีก ๔๗,๓๖๗ ตัว แยกเป็น ไก่ไข่ ๒๙๒ ตัว ไก่พื้นเมือง ๔๓,๖๖๖ ตัว เป็ด ๒,๔๖๒ ตัว สัตว์ปีกชนิดอื่น ๘๔๗ ตัว

๑.๓.๑.๑ โครงการรณรงค์สกัดกั้นโรคไขหวัดนก เพื่อเป็นการป้องกันและค้นหาโรคไขหวัดนกไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นใหม่ จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดอย่างเข้มงวด โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวางแผนสนธิกำลังทุกหน่วยงานในพื้นที่ในลักษณะบูรณาการ ทั้งการเฝ้าระวังและค้นหาโรค (x-ray) การสำรวจสัตว์ปีก การทำลายสัตว์ปีกที่ป่วยตายผิดปกติในรัศมี ๑ กิโลเมตร การควบคุมเคลื่อนย้าย การทำความสะอาด และฆ่าเชื้อโรค การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ในความร่วมมือในการป้องกันโรค และการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว โดยดำเนินการพร้อมกันใน ๒๔ จังหวัดพื้นที่เสี่ยง ระหว่างวันจันทร์ที่ ๗ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๓.๑.๒ โครงการเนื้อไก่ปลอดภัยจากโรคไขหวัดนกฉลองสารทจีน ปี ๒๕๔๙ เพื่อเป็นการค้นหาและป้องกันโรคไขหวัดนกในเนื้อสัตว์ปีกที่จำหน่ายตามตลาดสด และสร้างความมั่นใจให้ประชาชนได้บริโภคเนื้อไก่ที่สะอาดปลอดภัยจากโรคไขหวัดนกโดยเฉพาะเนื้อสัตว์ปีกที่นำมาขายในช่วงเทศกาลสารทจีน โดยดำเนินการพร้อมกันใน ๒๔ จังหวัดพื้นที่เสี่ยง ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๓.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ได้จัดให้มีกิจกรรมสัปดาห์รณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคไขหวัดนกในพื้นที่เสี่ยง (สถานที่เลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์มสัตว์ปีก และ สถานที่ฆ่าสัตว์ปีก) โดยดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๓.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องให้เข้มงวดตรวจสอบการแจ้งสัตว์ปีกป่วยตาย ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อดำเนินการกับผู้ที่มีเจตนาปกปิดหรือไม่แจ้งเรื่องการป่วยตายของสัตว์ปีก ทั้งนี้ เนื่องจากได้มีการตรวจพบโรคไขหวัดนกในสัตว์ปีกในจังหวัดพิจิตรและนครพนม รวมทั้งมีผู้เสียชีวิตจากโรคไขหวัดนกที่จังหวัดพิจิตรและจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกบางรายไม่ได้แจ้งการป่วยตายของสัตว์ปีกต่อเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการควบคุมโรค (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๑.๓.๔ มาตรการป้องกันโรคไขหวัดนกจากประเทศเพื่อนบ้าน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ๓๐ จังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านให้ดำเนินการมาตรการป้องกันโรคไขหวัดนกจากประเทศเพื่อนบ้าน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ดังนี้

(๑) ให้แต่ละจังหวัดดำเนินการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ยานพาหนะที่บรรทุกสัตว์ ไข่ไก่ อาหารสัตว์ปีก และวัสดุอุปกรณ์ซึ่งเข้าไปในพื้นที่เลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อนบ้านแล้วกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือยานพาหนะที่มีประวัติการเดินทางเข้า-ออกประเทศเพื่อนบ้าน ณ จุดผ่อนปรน จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่านแดนชั่วคราวหรือช่องทางนำเข้าด่านศุลกากรทุกแห่งที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน

((๒) ประชาสัมพันธ์...

(๒) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่และผู้ส่งออกไข่ไก่ไปยังประเทศเพื่อนบ้านหากมีการส่งออกไข่ไก่ให้ใช้ฉลากไข่ได้ครั้งเดียว เช่น ฉลากกระดาษ และห้ามนำกลับมาใช้อีก

(๓) ให้เข้มงวดตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบนำสัตว์ปีกและซากสัตว์ปีกจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในราชอาณาจักร

๑.๓.๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดทีมทำลายสัตว์ปีกกรณีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ แนวทางการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกสั่งทำลายสัตว์ปีกที่จังหวัดนครพนม

เนื่องจากผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกสั่งทำลายสัตว์ปีกจำนวน ๗๙ ราย ๗๗ ฟาร์ม นั้น จะได้รับเงินค่าชดเชยในการทำลายสัตว์ปีกตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์จากงบภัยพิบัติของจังหวัดนครพนม แต่ในส่วนของไข่ไก่ และอาหารสัตว์ที่ถูกทำลายด้วยนั้น กฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ไม่ได้กำหนดไว้ให้มีการจ่ายเงินค่าชดเชย กอปรกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้วางมาตรการในการควบคุมโรค โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกในรัศมี ๑๐ กิโลเมตรรอบจุดเกิดโรคจะไม่สามารถนำสัตว์ปีกเข้าเลี้ยงใหม่ได้ในระยะเวลาอย่างน้อย ๔๐ วัน นับจากวันที่ทำลายสัตว์ปีกตัวสุดท้าย และหากพื้นที่กำหนด ๔๐ วัน แล้วจะต้องปรับปรุงฟาร์มให้มีระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ที่สามารถป้องกันโรคได้ จึงเห็นควรให้มีการช่วยเหลือ โดยการจ่ายค่าชดเชย ค่าทำลายไข่ไก่ และอาหารสัตว์ ที่ถูกเจ้าหน้าที่สั่งทำลายตามมูลค่าจริง และให้กระทรวงการคลังนำไปพิจารณาช่วยเหลือด้านการเงิน แก่เกษตรกรผู้ถูกสั่งทำลายสัตว์ปีกของจังหวัดนครพนม

๒.๒ การประกาศพื้นที่ภัยพิบัติ

จากการดำเนินโครงการสกัดกั้นโรคไข้หวัดนกในพื้นที่เสี่ยง ๒๙ จังหวัด นั้น เป็นมาตรการเชิงรุกในการป้องกันมิให้เกิดโรค ซึ่งจะต้องดำเนินการทำลายสัตว์ปีกที่ป่วยตายผิดปกติทันที ในรัศมี ๑ กิโลเมตร ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการได้รับเงินชดเชยค่าทำลายสัตว์ปีกของเกษตรกร จำเป็นต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่เสี่ยง ๒๙ จังหวัด ประกาศเป็นเขตพื้นที่ภัยพิบัติของโรคไข้หวัดนกไว้ก่อน เพื่อที่จะสามารถดำเนินการเบิกจ่ายค่าชดเชยทำลายสัตว์ปีกได้ทันทั่วทั้ง ส่วนจังหวัดอื่นให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

๒.๓ ด้านบุคลากร

เนื่องจากการแก้ไขปัญหาโรคระบาดที่สำคัญ โดยเฉพาะโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน (Zoonosis) ต้องใช้หลักวิชาการในการแก้ไขปัญหา แต่บุคลากรในระดับอำเภอของกรมปศุสัตว์ ยังไม่มีตำแหน่งนายสัตวแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต จึงเห็นควรให้เพิ่มบุคลากรดังกล่าวในระดับอำเภอ

๒.๔ ห้องปฏิบัติการ...

๒.๔ ห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่

การดำเนินการมาตรการเชิงรุก นั้นมีความจำเป็นที่จะต้องให้ห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่ที่มีความแม่นยำ รวดเร็วและปลอดภัย ที่จะรู้สถานการณ์ของโรคและแหล่งชุกช่อนว่าเป็นรังโรค ทำให้สามารถทำลายเชื้อโรคหรือสัตว์ที่เป็นตัวอมโรคให้อยู่ในวงจำกัดได้อย่างรวดเร็ว สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งตัวอย่างไปตรวจยังห้องปฏิบัติการ ทั้งนี้โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงด้านชีวโมเลกุลในการตรวจสอบค้นหาตามมาตรการดังกล่าวในลักษณะหน่วยตรวจโรคเคลื่อนที่ (Mobile laboratory Biosafety Level 2+) ซึ่งมีขอบข่ายพื้นที่ในระดับภาค และแต่ละหน่วยจะมีเครื่องมือประจำหน่วยคือ mobile PCR Unit ที่สามารถตรวจสอบและแยกเชื้อได้และทราบผลได้ภายใน ๓ ชั่วโมง

๒.๕ การปรับระบบโครงสร้างการเลี้ยงสัตว์ปีก

เนื่องจากการแก้ไขปัญหายังยั้งยืน นั้น จำเป็นที่จะต้องให้มีการเลี้ยงสัตว์ปีกในเล้า หรือ โรงเรือน และมีการจัดการที่ดี ทั้งการเลี้ยงและการป้องกันโรค ในระยะที่ผ่านมาการเกิดโรคไข้หวัดนกในแต่ละรอบนั้น จะพบในไก่พื้นเมือง เป็ดไล่ทุ่ง หรือไก่ชน ซึ่งเลี้ยงแบบปล่อยหากินตามธรรมชาติ หากไม่แก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นระบบ การเกิดโรคไข้หวัดนกก็ยังคงจะมีต่อไปกับรูปแบบการเลี้ยงสัตว์ปีก ที่ปล่อยเลี้ยงในที่โล่งแจ้งหรือปล่อยเลี้ยงตามธรรมชาติเช่นนี้ ซึ่งเห็นควรให้ดำเนินการโครงการสัตว์ปีกปลอดภัย ซึ่งจะจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้แต่ละหมู่บ้านมีการสร้างโรงเรือนอย่างง่ายในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพื่อป้องกันโรคไข้หวัดนกแบบยั่งยืน

๓. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

๓.๑ ขอความเห็นชอบให้ชดใช้เงินค่าทำลายไข่ไก่และอาหารสัตว์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ของ จังหวัดนครพนม ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่สั่งให้ทำลายเนื่องจากปัญหาโรคไข้หวัดนก ตามความเป็นจริง ส่วนค่าชดใช้ในการทำลายสัตว์ปีกให้เบิกจ่ายในอัตราตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ รวมค่าชดใช้ค่าทำลายสัตว์ปีก ๓๘๔,๕๘๒ ตัว ค่าทำลายไข่ไก่ และไข่เป็ด ๔๐๒,๐๒๕ ฟอง และอาหารสัตว์ ๑๘๘,๑๕๕ กิโลกรัมทั้งสิ้นในวงเงินงบประมาณ ๖๕ ล้านบาท โดยใช้งบกลาง

๓.๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ๒๙ จังหวัดในพื้นที่เสี่ยงประกาศเป็นเขตพื้นที่ภัยพิบัติโรคไข้หวัดนก สำหรับจังหวัดอื่นให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

๓.๓ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรผู้เลี้ยง ไก่ไข่ของ จังหวัดนครพนม ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่สั่งให้ทำลายสัตว์ปีกเนื่องจากปัญหาโรคไข้หวัดนก เพื่อปรับปรุงระบบการเลี้ยงใหม่

๓.๔ ขออนุมัติในหลักการให้เพิ่มบุคลากร ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ในระดับอำเภอ ทุกอำเภอ

/๓.๔ ขออนุมัติ...

๓.๕ ขออนุมัติในหลักการให้มีการจัดซื้อหน่วยตรวจโรคเคลื่อนที่ (Mobile laboratory Biosafety level2+) ประจำ ๔ ภาค รวม ๔ หน่วย

๓.๖ ขออนุมัติในหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการโครงการสัตว์ปีกปลอดภัย ซึ่ง
จะนำเสนอรายละเอียดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ
๓.๑ ข้อ ๓.๒ ข้อ ๓.๓ ข้อ ๓.๔ ข้อ ๓.๕ และข้อ ๓.๖ ด้วย จักขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร.๐-๒๖๕๓-๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๓๗-๘

โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๔๔๒๔

อนุมัติ

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

8 ส.ค. 2549

กราบเรียน นาย.ผ่าน ร.นาม.

เป็นการอนุมัติให้เสนอ กรม.พิจารณา
ในวันที่...เนื่องจากมีความจำเป็น
เร่งด่วน ตาม ม.๑ แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โครงการรณรงค์สกัดกั้นโรคไข้หวัดนก

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่ได้เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกขึ้นในพื้นที่จังหวัดพิจิตร และจังหวัดนครพนม และมีผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกที่จังหวัดพิจิตรนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกให้สงบลงอย่างรวดเร็ว และมีให้เกิดการระบาดขึ้นใหม่ จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดอย่างเข้มงวด ทั้งการเฝ้าระวังและค้นหาโรค การทำลายสัตว์ปีกที่ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยด้วยโรคไข้หวัดนก การควบคุมเคลื่อนย้าย การทำความสะอาด และฆ่าเชื้อโรค การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ในความร่วมมือในการป้องกันโรค และการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว จะเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหากมีการดำเนินการพร้อมกันในจังหวัดที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค จึงได้กำหนดโครงการรณรงค์สกัดกั้นโรคไข้หวัดนกขึ้นใน ๒๕ จังหวัดเสี่ยง ระหว่าง วันจันทร์ที่ ๗ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๕

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการควบคุมโรคไข้หวัดนกที่ระบาดอยู่ในประเทศไทยสงบลงโดยเร็ว
๒. เพื่อเป็นการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกในพื้นที่เสี่ยงอย่างเข้มข้น และหากมีโรคไข้หวัดนกเกิดขึ้นจะได้ดำเนินการควบคุมโรคให้สงบลงอย่างรวดเร็ว
๓. เพื่อเป็นการกำจัดเชื้อโรคที่ปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยการฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ
๔. เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ที่ถูกต้องในการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกแก่เกษตรกร และให้ตระหนักต่อความสำคัญในการแจ้งเจ้าหน้าที่หากพบสัตว์ปีกป่วยตายหรือสงสัยว่าเป็นโรคไข้หวัดนก

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการพร้อมกัน ๒๕ จังหวัด ตามรายชื่อแนบท้าย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๗ – ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๕

๕. วิธีดำเนินการ

๕.๑ ให้ปศุสัตว์จังหวัดนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในการดำเนินโครงการสกัดกั้นโรคไข้หวัดนกตามมาตรการที่กำหนด โดยจัดประชุมและทำแผนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด กำหนดขั้นตอนปฏิบัติอย่างชัดเจนทั้งการเตรียมบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ยาฆ่าเชื้อ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายใน ๑ สัปดาห์ ทั้งนี้แผนการดำเนินงานให้จัดตั้งทีมต่างๆ และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ โดยมีทีมดังนี้ ทีม X-Ray พื้นที่เพื่อค้นหาโรค ทีมทำลายสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ ทีมควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก ทีมสอบสวนหาสาเหตุของโรค ทีมประชาสัมพันธ์

๕.๒ จัดให้มีการ X-Ray ค้นหาสัตว์ปีกป่วยหรือตาย และขึ้นทะเบียนสัตว์ปีกทุกหลังคาเรือน โดยสนธิกำลังจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น หน่วยงานสังกัด

กระทรวงมหาดไทย กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น โดยใช้วิธีเคาะประตูบ้าน (Knock doors) ทุกบ้าน

โดยมีหน้าที่หลัก ๓ ประการคือ

๕.๒.๑ ให้เข้าพื้นที่เยี่ยมเกษตรกรทุกหลังคาเรือน สอบถามอาการสัตว์ปีกป่วยตาย และสุขภาพของเจ้าของ หากพบสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติให้ดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว โดยมีต้องรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ หากพบเจ้าของมีอาการทางระบบทางเดินหายใจ แนะนำให้ไปปรึกษาแพทย์ทันที

๕.๒.๒ สำรวจและขึ้นทะเบียนสัตว์ปีกทุกหลังคาเรือน

๕.๒.๓ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจถึงการแจ้งสัตว์ปีกป่วยตายให้เจ้าหน้าที่ทราบ และการป้องกันการติดเชื้อในสัตว์ปีกอย่างถูกต้อง

๕.๓ ให้ตรวจสอบผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่มีเจตนาปกปิด และไม่แจ้งการป่วยตายของสัตว์ปีก รวมถึงผู้เกี่ยวข้องดำเนินการคดีตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กรณีมีการฝ่าฝืนหรือไม่แจ้งการป่วยตายของสัตว์ปีก ดังกล่าว

๕.๔ หากพบสัตว์ปีกป่วยตายให้สงสัยว่าป่วยตายด้วยโรคไข้หวัดนกไว้ก่อน และให้นำมาตรการในการควบคุมโรคไข้หวัดนกมาใช้ทันที โดยให้ทำลายสัตว์ปีกในรัศมี ๑ กิโลเมตรรอบจุดเกิดโรค โดยไม่ต้องรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งเกษตรกรจะได้รับค่าชดเชยในการทำลายในอัตราร้อยละ ๖๕ ของราคาสัตว์ซึ่งอาจขายได้ในตลาดท้องถิ่นก่อนเกิดโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ ซึ่งใช้เงินจากงบภัยพิบัติของจังหวัดนั้นๆ

ในการนี้ต้องส่งตัวอย่างซากสัตว์ปีกตรวจหาเชื้อโรคที่ห้องปฏิบัติการทุกครั้งและการทำลายโดยวิธีฝังซากสัตว์ปีกต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ พ่นยาฆ่าเชื้อโรคบริเวณที่ฝังซากและพื้นที่พบสัตว์ป่วยตาย ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร และตั้งกักสัตว์ปีกในรัศมี ๕ กิโลเมตรพร้อมเก็บส่งตรวจอย่างเร่งด่วนทางห้องปฏิบัติการ

๕.๕ ให้พ่นยาฆ่าเชื้อทำลายเชื้อโรคไข้หวัดนก ในพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก และพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ จนกว่าจะแน่ใจว่าพื้นที่ดังกล่าวปลอดจากเชื้อโรคไข้หวัดนก

ทั้งนี้ให้พ่นยาฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่สัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และพื้นที่ที่ทำลายสัตว์ปีกภายหลังการทำลายสัตว์ปีกเรียบร้อยแล้ว สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์ หลังจากนั้นให้ดำเนินการสัปดาห์ละครั้ง เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์

๕.๖ ให้จัดอัตรากำลังโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สารวัตรของกรมปศุสัตว์ รวมถึงตำรวจ ตั้งจุดตรวจสอบการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก ซากสัตว์ปีก และตรวจสอบการเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งอย่างเข้มงวด หากพบการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ให้จับกุมดำเนินคดีอย่างเฉียบขาด

๕.๗ ให้มีการสอบสวนหาสาเหตุการตายของสัตว์ปีกป่วย หรือตาย ทุกกรณี ไม่ว่าผลการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการจะพบเชื้อไข้หวัดนกหรือไม่ก็ตาม

๕.๘ ประชาสัมพันธ์โดยใช้รถยนต์ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ วิทูรชุมชน เสี่ยงตามสาย เอกสารเผยแพร่ และจัดทำสายด่วน (Call Center) ตอบข้อสงสัยของประชาชนภายในจังหวัด โดยเน้นให้เกษตรกรและประชาชนตระหนักถึงการแจ้งการเกิดโรคเมื่อมีสัตว์ปีกป่วยตาย ไม่นำเอาซากสัตว์ปีกไปทิ้งตามที่สาธารณะ และการป้องกันสัตว์ปีกและตนเองปลอดภัยต่อโรคไข้หวัดนก โดยเน้นการไม่นำสัตว์ปีกป่วยตายมาบริโภคและการไม่สัมผัสกับสัตว์ปีกป่วยตายด้วยมือเปล่า หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสต้องสวมถุงมือหรือถุงพลาสติกก่อนทุกครั้ง และประชาสัมพันธ์เรื่องโทษหากมีการนำสัตว์ปีกป่วยหรือตายไปทิ้งตามที่สาธารณะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือนหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

๖. การรายงาน

ให้รายงานตามแบบฟอร์มของกรมปศุสัตว์แนบท้าย โดยให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดส่งรายงานตามแบบฟอร์มให้สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยในพื้นที่รับผิดชอบทาง E-mail ภายในเวลา ๑๑.๐๐ น. และสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยพิจารณาและรวบรวมสรุปส่งศูนย์ควบคุมโรคไข้หวัดนก สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ทาง E-mail : birdflu@dld.go.th ก่อนเวลา ๑๘.๐๐ น. ของทุกวัน

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกจะสงบลงอย่างรวดเร็ว
๒. การเฝ้าระวังและค้นหาโรคมีประสิทธิภาพมากขึ้น
๓. ได้รับข้อมูลประชากรสัตว์ปีกที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันเพื่อนำมาวางแผนการเฝ้าระวังป้องกันโรคต่อไป

รายชื่อจังหวัดที่ดำเนินการโครงการณรงค์สกัดกั้นโรคไข้หวัดนก

สตอ.๑

กรุงเทพมหานคร	จังหวัดสิงห์บุรี
จังหวัดอ่างทอง	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดนนทบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
จังหวัดชัยนาท	จังหวัดปทุมธานี
จังหวัดลพบุรี	

สตอ.๒

จังหวัดฉะเชิงเทรา	จังหวัดนครนายก
จังหวัดปราจีนบุรี	จังหวัดสมุทรปราการ

สตอ.๓

จังหวัดชัยภูมิ	จังหวัดนครราชสีมา
----------------	-------------------

สตอ.๔

จังหวัดอุดรธานี	จังหวัดนครพนม
จังหวัดกาฬสินธุ์	จังหวัดขอนแก่น

สตอ.๖

จังหวัดพิจิตร	จังหวัดกำแพงเพชร
จังหวัดนครสวรรค์	จังหวัดเพชรบูรณ์
จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดอุตรดิตถ์
จังหวัดสุโขทัย	จังหวัดอุทัยธานี

สตอ.๗

จังหวัดนครปฐม	จังหวัดกาญจนบุรี
---------------	------------------

โครงการเนื้อไก่ปลอดภัยจากโรคไข้หวัดนก ผลิตสารทจีนปี ๒๕๔๘

ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘

๑. หลักการและเหตุผล

ในช่วงเทศกาลสารทจีนไก่-เป็ดจะเป็นส่วนประกอบหลักในพิธีไหว้บรรพบุรุษหรือไหว้เจ้า ทำให้ประชาชนนำไก่-เป็ดที่เลี้ยงไว้มาขายจำนวนมาก ซึ่งประชาชนส่วนหนึ่งจะซื้อไก่-เป็ดมาฆ่าจำหน่ายหรือฆ่าแล้วใช้ปรุงเป็นอาหารสำหรับไหว้เจ้าเองทำให้มีโอกาสดั้มผัสกับไก่ที่มีชีวิตหรือซากไก่และเสี่ยงต่อการสัมผัสโรคได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจของประชาชนต่อการนำเนื้อไก่มาใช้ในพิธีไหว้เจ้าสารทจีนที่มีความสะอาดปลอดภัย ผ่านการตรวจสอบโรคแล้วและเป็นการลดความเสี่ยงของผู้บริโภคที่มาเลือกซื้อเนื้อไก่-เป็ดไปปรุงอาหารต่อไป กรมปศุสัตว์จึงได้จัดโครงการนี้ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อค้นหาโรคที่อาจแฝงตัวอยู่ในเนื้อไก่-เป็ดที่ขายเพื่อการบริโภคในช่วงเทศกาล
- ๒.๒ เพื่อทำการควบคุมและกำจัดโรคที่อาจพบได้รวดเร็ว
- ๒.๓ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนได้บริโภคเนื้อไก่ที่สะอาดปลอดภัยจากโรคไข้หวัดนก

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๓.๑ เพื่อควบคุมมิให้เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกในช่วงเทศกาลสารทจีน
- ๓.๒ ประชาชนสามารถบริโภคเนื้อไก่-เป็ดที่มีความสะอาดและปลอดภัย
- ๓.๓ ได้ข้อมูลตลาดค้าซากสัตว์ปีกใน ๒๕ จังหวัด เพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมโรคและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรคไข้หวัดนกต่อไป

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กรมปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย

- ๔.๑.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
- ๔.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
- ๔.๑.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคเหนือ

ตอนล่าง

- ๔.๑.๔ สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๖ และ ๗

- ๔.๑.๕ สำนักงานปศุสัตว์กรุงเทพมหานคร จังหวัดอ่างทอง จังหวัดนนทบุรี จังหวัดชัยนาท

จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุดรธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดนครปฐมและจังหวัดกาญจนบุรี

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ เป้าหมาย

ตลาดค้าซากสัตว์ปีกในทุกอำเภอของจังหวัดในโครงการ

๖.๒ การดำเนินการ

๖.๒.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสำรวจตลาดค้าซากสัตว์ปีกทุกอำเภอ

๖.๒.๒ ตุ่มตลาดค้าซากสัตว์ปีก ๑ แห่ง เพื่อเก็บตัวอย่างอวัยวะภายในของสัตว์ปีก คือ หลอดลม ตับ และลำไส้ใหญ่ส่วนปลายและตัดชิ้นส่วนขนาดไม่ต่ำกว่า ๑ x ๑ เซนติเมตร แยกใส่ในภาชนะที่ใช้เก็บพร้อมทั้งติดฉลากระบุรายละเอียดของชิ้นส่วนที่เก็บมาว่ามาจากสัตว์ปีกชนิดใด เป็นอวัยวะส่วนไหน เก็บส่งตรวจเมื่อใด จากอำเภอและจังหวัดใดให้ชัดเจนและแนบแจ้งส่งห้องปฏิบัติการที่รับผิดชอบ โดยด่วนภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๖.๒.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดทำรายงานการปฏิบัติงานสำรวจตลาดค้าซากสัตว์ปีกและการส่งตัวอย่างตรวจ โดยส่งโทรสารมาที่หมายเลข ๐๒-๖๕๓-๔๘๖๒, ๐๒-๖๕๓-๔๕๒๕

๖.๒.๔ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาคดำเนินการตรวจวินิจฉัยแยกโรค(Differential Diagnosis) หากไม่ใช่โรคไข้หวัดนกต้องวินิจฉัยด้วยการป่วย/ตายดังกล่าวมีสาเหตุมาจากอะไร พร้อมทั้งส่งสำเนาผลการตรวจวินิจฉัยมายังสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๗. อุปกรณ์การเก็บตัวอย่าง

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่จะดำเนินการ ให้ประสานขออุปกรณ์การเก็บตัวอย่างได้จากสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

๘. การติดตามงานและประเมินผลโครงการ

สำนักวิทยาศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๖ และ ๗ ส่งเจ้าหน้าที่ติดตามการดำเนินงานและประเมินผลโครงการ

หมายเหตุ พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการ ๒๕ จังหวัด

๑. จังหวัดเป้าหมายในพื้นที่ สสอ.๑ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดอ่างทอง จังหวัดนนทบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดปทุมธานี

๒. จังหวัดเป้าหมายในพื้นที่ สสอ.๒ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสมุทรปราการ

๓. จังหวัดเป้าหมายในพื้นที่ สสอ.๓ ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา

๔. จังหวัดเป้าหมายในพื้นที่ สสอ.๔ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดนครพนม และจังหวัดขอนแก่น

๕. จังหวัดเป้าหมายในพื้นที่ สสอ.๖ ได้แก่ จังหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจนุโลก
จังหวัดสุโขทัย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดอุทัยธานี
๖. จังหวัดเป้าหมายในพื้นที่ สสอ.๗ ได้แก่ จังหวัดนครปฐมและจังหวัดกาญจนบุรี

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง ให้เข้มงวดตรวจสอบการแจ้งสัตว์ปีกป่วยตาย

ตามที่ได้มีการรายงานการพบเชื้อโรคไข้หวัดนกชนิด $H_5 N_1$ ในไก่พื้นเมืองและไกชน ที่หมู่ ๑๑ ตำบล เนินมะกอก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นั้น จากการตรวจสอบพบว่า มีผู้เลี้ยงสัตว์ปีกหลายรายทั้งในจังหวัดพิจิตรและจังหวัดอื่นๆ ไม่ได้แจ้งการป่วยหรือตายของสัตว์ปีกของตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारวตร หรือสัตวแพทย์ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการควบคุมโรคไข้หวัดนก กอปรกับได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องให้เข้มงวดตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกและซากสัตว์ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ประกาศเขตสงสัยว่ามีโรคระบาดชนิดโรคไข้หวัดนก(Avian Influenza) ในสัตว์ปีก ซึ่งมีผลตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ที่บังคับให้เจ้าของสัตว์ปีกที่มีสัตว์ปีกป่วยหรือตาย ให้เจ้าของแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारวตร หรือสัตวแพทย์ ภายในระยะเวลาสิบสองชั่วโมง นับแต่เวลาที่สัตว์ปีกป่วยหรือตาย ดังนั้นเพื่อให้การควบคุมโรคไข้หวัดนกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศดังนี้

ข้อ ๑ ภายในเขตโรคระบาดหรือเขตสงสัยว่ามีโรคไข้หวัดนก(Avian Influenza) หรือโรคระบาดอื่นๆ ในสัตว์ปีกซึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ออกประกาศ ถ้ามีสัตว์ปีกป่วยหรือตาย ให้เจ้าของ ผู้เลี้ยง ผู้ครอบครองหรือผู้ควบคุมสัตว์ปีกนั้น ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศมนตรี สारวตร หรือสัตวแพทย์ ภายในระยะเวลาสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาที่สัตว์ปีกป่วยหรือตาย ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่แจ้งการป่วยตายของสัตว์ปีกดังกล่าว จะมีความผิดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๒ เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาภายในประเทศ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สั่งห้ามการนำเข้าสัตว์ปีกและซากสัตว์ปีกหรือภาชนะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ปีกจากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ดังนั้นผู้ใดลักลอบนำเข้าสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกหรือภาชนะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ปีกเข้ามาในราชอาณาจักร จะมีความผิดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้ผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ตรวจสอบและเข้มงวดในการดำเนินการกับผู้กระทำ ความผิดตาม ข้อ ๑ และ ข้อ ๒ อย่างเคร่งครัด พร้อมเร่งประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนและผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ได้ทราบอย่างทั่วถึง

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๙

(คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙

เรื่อง มาตรการป้องกันโรคไข้หวัดนกจากประเทศเพื่อนบ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ตามที่ได้มีการพบเชื้อโรคไข้หวัดนกในฟาร์มไก่ไข่ที่ หมู่ ๑๓ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นั้น จากการตรวจสอบพบว่าสภาพปัญหาอาจจะมีสาเหตุจากการส่งออกไข่ไก่ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน แล้วนำถาดบรรจุไข่ดังกล่าวสับเปลี่ยนหมุนเวียนในประเทศเพื่อนบ้านนั้นกลับมาใช้อีกในประเทศไทย รวมทั้งมีการนำยานพาหนะบรรทุกสัตว์ อาหารสัตว์ หรือสิ่งของเข้าไปจำหน่าย โดยเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีการเลี้ยงสัตว์ปีกของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีรายงานข่าวว่ามีการป่วยหรือตายผิดปกติของสัตว์ปีกในประเทศนั้นๆด้วย ทำให้มีโอกาสสูงมากที่ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ดังกล่าวอาจจะติดเชื้อโรคไข้หวัดนกเข้ามาแพร่ระบาดภายในประเทศไทยได้

ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคที่มีประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรคไข้หวัดนก ที่ยานพาหนะซึ่งบรรทุกสัตว์ ไข่ไก่ อาหารสัตว์ปีก หรือวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเข้าไปในพื้นที่เลี้ยงสัตว์ปีกของประเทศเพื่อนบ้านที่กลับเข้ามาในราชอาณาจักร หรือยานพาหนะที่มีประวัติเดินทางเข้าหรือมาจากพื้นที่เลี้ยงสัตว์ปีกของประเทศเพื่อนบ้านและเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ณ จุดผ่อนปรน จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่านแดนถาวร หรือช่องทางนำเข้าด่านศุลกากรทุกแห่งที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยประสานวิธีการดำเนินงานกับปศุสัตว์จังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๒. ให้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่ และผู้ส่งออกไข่ไก่ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน หากมีการส่งออกไข่ไก่ไปยังประเทศเพื่อนบ้านให้ใช้ถาดไข่ที่ใช้ครั้งเดียว เช่น ถาดกระดาษ และห้ามนำกลับมาใช้อีก และเน้นการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคที่ยานพาหนะหรือวัสดุ อุปกรณ์ ซึ่งเข้าออกประเทศ

๓. ให้แจ้งหน่วยงานทหาร ตำรวจ ด้านศุลกากร ด้านกักกันสัตว์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ณ ช่องทางหรือเส้นทางเข้าออกระหว่างประเทศตามแนวชายแดน ให้เข้มงวดตรวจสอบมิให้มีการลักลอบนำสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีก จากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในราชอาณาจักร ทั้งนี้กรมปศุสัตว์ได้สั่งห้ามการนำเข้าสัตว์ปีกและซากสัตว์ปีกจากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ดังนั้นหากผู้ใดลักลอบนำสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกเข้าในราชอาณาจักร จะมีความผิดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการด้วยจักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายแพทย์จรัส ตฤณวุฒพงษ์)

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร.๐-๒๖๕๓-๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๓๗ -๘

โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๔๘๖๒

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง การจัดทีมทำลายสัตว์ปีกกรณีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกประกาศเรื่อง ให้เข้มงวดมาตรการการควบคุม และป้องกันโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยข้อ ๑.๑.๔ กำหนดให้มีการ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรชุดทำลายสัตว์ปีกไปแล้วนั้น เนื่องจากปรากฏว่าในทางปฏิบัติหลายจังหวัด ยังไม่ดำเนินการ หรือหากดำเนินการก็ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการหรือขั้นตอนที่กรมปศุสัตว์ได้วางไว้เพื่อความปลอดภัยและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศกำหนด ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทีมทำลายสัตว์ปีก กรณีพบสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ ดังนี้

๑. ให้อำเภอทุกอำเภอเสนอรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่ในทีมทำลายสัตว์ปีก อำเภอละ ๒๐ คน โดยสนธิกำลังภายในอำเภอนั้นๆ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

๒. ให้จังหวัดจัดให้มีการอบรมผู้รายชื่อตาม ข้อ ๑ โดยหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขและ กรมปศุสัตว์เป็นผู้จัดวิทยากร เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการ ทำลายสัตว์ปีกที่ถูกต้องวิธี และปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคไข้หวัดนก

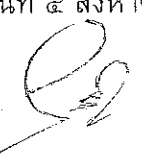
๓. เมื่อได้มีการอบรมบุคคลที่ทำหน้าที่ทำลายสัตว์ปีกแล้ว ให้แต่ละอำเภอและจังหวัดขึ้นทะเบียน และบัญชีบุคคลดังกล่าวไว้ พร้อมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกบัตรประจำตัวบุคคล ผู้ทำหน้าที่ในการทำลาย สัตว์ปีกให้กับบุคคลที่ขึ้นทะเบียนและผ่านการอบรมตาม ข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว

๔. ให้สาธารณสุขจังหวัดจัดให้บุคคลที่เป็นทีมทำลายสัตว์ปีกทุกคนได้รับวัคซีนป้องกันโรค ไข้หวัดใหญ่อย่างสม่ำเสมอสามารถมีภูมิคุ้มกันโรคไข้หวัดใหญ่ได้ตลอดเวลา หรือตลอดช่วงที่จะต้องมีการ ทำลายสัตว์ปีก

๕. หากอำเภอใดต้องใช้ทีมทำลายสัตว์ปีกมากกว่า ๒๐ คนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้ อำเภอใกล้เคียงเข้าช่วยดำเนินการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์